

YARGITAY KARARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/7451

KARAR NO : 2022/8964

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I****İNCELENEN KARARIN**

MAHKEMESİ : İSTANBUL 12. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 28/09/2021

NUMARASI : 2021/159-2021/472

DAVACI : OTOYOL YATIRIM VE İŞLETME A.Ş.

VEK. AV. ATILLA ÇAMLI

DAVALI : MÜGE TÜRKDOĞAN

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın kısmen kabulüne dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, kendileri tarafından işletilen köprü ve otoyoldan, davalıya ait 34 AB 8076 plaka sayılı araç ile gerçekleştirilen ihlalli geçiş nedeniyle doğan ve yasal süresi içerisinde ödenmeyen geçiş tutarı ile yasadan kaynaklı para cezasının tahsili amacıyla İstanbul 2. İcra Müdürlüğünün 2020/24698 Esas Sayılı dosyası ile takip başlatıldığını, ödeme emrinin davalıya tebliğ edildiğini, davalı borçlunun borçlu olmadığı iddiasıyla borcun tamamına itiraz ettiğini, yapılan itirazın haksız ve hukuka aykırı olduğunu belirterek itirazın iptali ile İstanbul 2. İcra Müdürlüğünün 2020/24698 Esas sayılı takibin devamını ve %20 den az olmamak üzere icra inkar tazminatının ödenmesini talep etmiştir.

Davalı, cevap dilekçesi sunmamış ve 28.09.2021 tarihli öninceleme duruşmasında "cevap dilekçemizi aynen tekrar ediyoruz, bana ödenmeyen geçiş alacağı bulunduğu dair herhangi bir ihtarname gelmedi, gelseydi ödemeyi gerçekleştirdim, farklı geçişlere ilişkin ihbarname geldi onları ödedim, ihbarname gelmediği için 4 katı cezaı ödemeyi istiyorlar bunu kabul etmiyorum, geçiş ücretine bir itirazım yoktur, ancak cezasını kabul etmiyorum, toplanacak başka delil yoktur, açılan davanın reddine karar verilsin" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Mahkemece, ihlalli geçiş bildirimi adlı belgede "otoyoldan geçiş ücretini ödmeden çıkış yapmış bulunmaktasınız, 6001 sayılı kanun uyarınca geçiş tarihini izleyen 15 gün içinde geçiş ücretini cezasız ödeyebilirsiniz." şeklinde ihtar bulunduğu, ancak bu ihtarın davalı tüketiciye ulaştırıldığıın ispatlanmadığı, bu şartlar altında davacının davalıdan ceza bedelini talep edemeyeceği gerekçesiyle davanın kısmen kabul kısmen reddine, karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 18/10/2022 tarihli yazısında; mahkemece davalının ihlali sebebiyle davacının, davalıya ayrıca bir bildirim yapmasına gerek olmadığı göz önünde bulundurularak, davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesinin de usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, davalının maliki olduğu aracın davacının işletmekte olduğu otoyoldan ihlali geçişi nedeniyle geçiş ücreti ve ceza bedelinin tahsili için başlatılan takibe itirazın iptali istemine ilişkindir. Taraflar arasındaki uyumsuzluk ihlali geçiş nedeniyle ceza bedeli için bildirim koşulunun bulunup bulunmadığı noktasında toplanmaktadır.

Davalıya ait aracın davacının işlettiği yoldan geçiş tarihinde yürürlükte olan 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunun Geçiş Ücretini Ödememe ve Güvenliğin İhlali başlıklı 30/5. maddesinde "4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletme hakkı verilen veya devredilen otoyollar veya erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretlerini ödemediği geçiş yapan araç sahiplerinden, işletici şirket tarafından geçiş ücreti ödemediği giriş çıkış yaptığı mesafeye ait geçiş ücreti ile birlikte, bu ücretin dört katı tutarında ceza, genel hükümlere göre tahsil edilir." şeklinde yer alan düzenlemeye göre, geçiş ücreti ödemediği geçiş yaptığı tespit edilen araç sahiplerine geçiş ücretinin dört katı idari para cezası verilir.

Yine Anayasa Mahkemesi 18.01.2018 tarih, Esas: 2017/166, Karar: 2018/8 sayılı kararında da ".... İşletme hakkı verilen veya devredilen otoyollar veya erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücreti ödemediği geçiş yapılması hâlinde yaptırım uygulanmasına sebebiyet veren eylem ücret ödemediği geçiş yapılması anında tamamlanmış olacaktır. Bu durumda, kuralda belirtilen ödemesiz geçiş tarihinden itibaren on beş gün içinde geçiş ücretinin ödenmesi hâlinde cezanın uygulanmayacağına ilişkin düzenleme oluşan neticeyi ortadan kaldırılmakta olup, ihlali geçiş eylemini gerçekleştirenler lehine getirilmiş bir düzenlemedir..... kuralda, cezasızlık hâlinin kapsamı, eylemin sonucu olarak öngörülen yaptırımın hangi hâlde uygulanmayacağı, ödemenin hangi süre içinde yapılması gerektiği açık, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olarak belirlenmiştir. Geçiş ücretinin ödenmesi şekil ve yöntemlerinin tümünün önceden öngörülmesi ve kanun koyucu tarafından tek tek belirlenecek kanun metninde ifade edilmesi oldukça güçtür. Geçiş ücretinin tahsili yöntemlerinin zaman içinde değişip gelişebileceği ve otoyollar veya erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretlerinin tahsili yöntemlerinin benzerlik arz ettiği hususları dikkate alındığında kuralda belirlilik ilkesine aykırılık bulunmamaktadır...." yönünde karar verilmiş ve bildirim koşulunun yer almadığı, yaptırıma neden olan eylemin ihlali geçiş anında tamamlandığı tespit edilmiştir.

Söz konusu düzenlemeler somut olay özelinde değerlendirildiğinde; davalıya ait aracın geçiş ücreti ödemediği davacının işlettiği yoldan geçiş yaptığı, davalının söz konusu geçiş ücretini ve ceza bedellerini henüz ödemediği, 4 katı şeklinde idari para cezası verileceğine dair yasal düzenlemenin yürürlükte olduğu, yargılama sırasında yürürlükte olan mevzuata göre de bildirim koşulunun yer almadığı anlaşılmaktadır.

O halde mahkemece, yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler değerlendirilerek davalının geçiş ücreti ile 6001 sayılı Kanunun 30/5. maddesine göre 4 katı tutarında para cezası yönünden sorumlu olduğu gözetilip sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın kısmen kabulü yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 28.11.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.